

Haber-Yorum

Enflasyon ve Küresel Ekonomiye Etkileri!

Haber:

Amerika'daki enflasyon oranları %6,2 ile 1990'dan bu yana en yüksek seviyesine ulaştı ve bu da benzin fiyatlarında %50'lik keskin bir artışın olmasına etki etti. (Ticaret ve Ekonomi Dergisi- Trading Economy)

Yorum:

Enflasyonun şu andaki ana nedeninin, özelde ABD'nin, genel olarak da dünyanın ekonomisinin büyümediği, aksine Amerika dahil çoğu ülkede ekonominin daralmaya sahne olduğu bir zamanda ABD Merkez Bankası'nın (FED) Korona pandemisinin başlangıcından bu yana, yani iki yıldan daha kısa bir sürede 10 trilyondan fazla dolar ihracından kaynaklandığında şüphe yoktur. Dünyanın en önemli para birimi olan böyle büyük miktardaki doların herhangi bir gerçek kısıtlamaya tabi olmaksızın ihracı iki nedenden kaynaklanmaktadır. Birincisi: Doların altın endeksinden ayrılmasıdır. Zira 1972 yılında Başkan Nixon'ın doların değerinin belirli bir altın ağırlığına göre belirlendiği Bretton Woods Antlaşması'nı yürürlükten kaldırması ve her 35 doların bir ons altına eşdeğer, yani her bir gram altının 1.5 dolara eşdeğer olmasıyla altın ve dolar arasındaki yakın ilişki ayrılmıştır. İşte o zamandan beri dolar artık altına endeksli değildir ve altın, nakit fiyatın sabit bir ölçüsü olmak yerine arz ve talebe bağlı olan bir meta haline gelmiştir. Dolayısıyla bugün bir gram saf 24 ayar altının fiyatı yaklaşık 62 dolara ulaşmıştır, yani 1972'den bu yana 50 kattan fazladır.

İkinci sebebe gelince; 1984 yılında Başkan Reagan tarafından Bankacılık Kurumlarının Yeniden Düzenlenmesi Yasası (Banking Deregulation) olarak bilinen şeyle finansal büyümenin ekonomik büyümeden ayrılmasından kaynaklanmaktadır. Böylece malzeme ve hizmet üretimini temsil eden ekonomiden kaynaklanan gerçek üretim miktarındaki artışa bakılmaksızın Amerika'daki para miktarının büyümesine ve artmasına izin verilmiştir. Bu yüzden tek şartı Temsilciler Meclisi'nin karara onay vermesi olan Amerikan hükümetinin siyasi kararı dışında Amerika'da artık dolar üretecek ve onları yerel ve uluslararası pazarlara pompalayacak herhangi bir kontrol mekanizması yoktur.

Amerikan ekonomisi, 2008-2010 mali krizinden bu yana ciddi şekilde acı çekmekte ve ekonomik ve finansal sistemi tamamen çökmekle tehdit etmektedir. Ama Korona pandemisinin güçlü bir şekilde girmesiyle Amerika, tüm hayatı boyunca ürettiği toplam doların %25'inden daha fazla olan büyük miktarlardaki doları pompalama fırsatı yakalamıştır. Bunun acil amacı ise, ekonomik çöküşü bir süreliğine ertelemeye çalışmak ve ardından da Korona pandemisi sırasındaki ekonomik gerilemenin olumsuz etkilerinin üzerini örtmektir.

Bu büyük miktarlardaki dolar, bu parayı acilen harcama ihtiyacını doğurdu ancak üretimle ilgili ekonomik hareket neredeyse durma noktasına gelmiş ve bu büyük miktardaki paranın emilmesine imkân sağlamamıştır. Bu durumun doğal sonucu olarak, satılık veya kiralık evlerin fiyatlarındaki artışlar veya akaryakıt, gıda maddeleri, sağlık ve eğitim hizmetleri ve benzerlerindeki artışlar gibi fiyatlar sürekli artış göstermiştir. Bununla birlikte bugüne kadarki fiyatlardaki artış, piyasada dolaşan ve çoğu yatırımla ilgili banka hesaplarında birikmesiyle son bulan büyük miktardaki dolarların emilmesine yol açmamıştır. Dolayısıyla bu paraları verimli projelerde kullanmak yerine fon sahipleri, bunları bazı şirketlerin hisse ve tahvillerini satın almak için yatırım yapmaya gitmiştir. Bu

